

ZASADY PRZEDMIOTOWEGO OCENIANIA Z PRZEDMIOTU UZPEŁNIAJĄCEGO „CZŁOWIEK I ŚRODOWISKO” W ZESPOLE SZKÓŁ IM. JAROSŁAWA IWASZKIEWICZA W SOCHACZEWIE

Liceum Ogólnokształcące

Podstawy prawne oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- *Zasady Wewnątrzszkolnego Oceniania (ZWO w Zespole Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza.*
- *Podstawę programową geografii, biologii, chemii dla IV etapu edukacyjnego zawartą w Rozporządzeniu MEN z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z dn. 30 sierpnia 2012 r. poz.977)*
- *Rozporządzenia MEN z dnia 21 czerwca 2012 roku w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.*
- *Dopuszczony do użytku szkolnego program nauczania i wymagania edukacyjne przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko”*
- *Standardy wymagań egzaminacyjnych opublikowane przez MEN (korelacji pewnych treści przedmiotu z geografią, biologią, chemią).*

I. Ogólne cele i elementy oceniania

Wewnątrzszkolne ocenianie ma na celu:

1. bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce;
2. informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie;
3. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
4. motywowanie ucznia do dalszej pracy;
5. dostarczanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia;
6. umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Ideą realizacji programu nauczania przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko” jest kształtowanie aktywności uczniów, rozwijanie kreatywnego myślenia i samodzielności, pogłębianie umiejętności krytycznej obserwacji i oceny zjawisk, postaw oraz wdrażanie do proekologicznego i zdrowego sposobu funkcjonowania. Dlatego też w założeniach realizacji programu planowane są metody aktywizujące (np.: burza mózgów, analiza SWOT, dyskusje, itp.), doświadczenia, prognozy, badania terenowe, metody projektów, badań ankietowych. Przedmiotem oceny są:

1. wiedza (zgodnie z zakresem wymagań);
2. umiejętności ucznia i postawy;
3. posługiwanie się ze zrozumieniem terminologią turystyczną, ekologiczną i kosmetyczną
4. korzystanie z różnych źródeł informacji ekologicznej oraz turystycznej - geograficznej: map, roczników statystycznych, zdjęć, profili, przekrojów, rysunków, literatury popularnonaukowej, Internetu i innych;
5. selekcjonowanie, porządkowanie, analizowanie i interpretowanie informacji, zależności zachodzących w wyróżnionych blokach;
6. prezentowanie wyników analiz społecznych różnymi metodami;
7. dostrzeganie i analizowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego oraz turystyczną, społeczną i gospodarczą działalnością człowieka w skali globalnej, regionalnej i lokalnej;
8. dostrzeganie i analizowanie znaczenia kosmetyki w życiu człowieka oraz postaw prozdrowotnych
9. rozumienie zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, gospodarce i społeczeństwie w wyniku rozwoju antroposfery
10. umiejętności teoretycznej organizacji wyjazdów turystycznych, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz ekologii

II. Obszary oceniania:

1. wiadomości i umiejętności;
2. rozumienie zjawisk, procesów, zależności przyczynowo - skutkowych
3. postawa-aktywność;
4. systematyczność;
5. samodzielnie opracowywany materiał poszerzający wiadomości, uczestnictwo w konkursach, akcjach proekologicznych
6. rozwijanie zainteresowań i zdolności przedmiotowych, tematycznych

III. Formy oceniania:

Sprawdzanie i ocenianie odbywa się poprzez wystawienie ocen szkolnych w skali 1-6 za:

1. prace klasowe (sprawdziany, testy);
2. kartkówki i odpowiedzi ustne;
3. aktywną pracę na lekcjach, przygotowanie prac domowych i pracę w grupach.
4. prezentacje, postery, projekty

IV. Sposoby oceniania:

Podstawowymi podmiotami oceniania będą: wypowiedzi ustne, prace klasowe, zadania wykonywane indywidualnie lub zespołowo, prace domowe, opracowania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, opisy i analizy wyników bezpośrednich badań terenowych, doświadczeń, obserwacji, zaangażowanie i aktywność na zajęciach.

1. Zasady przeprowadzania sprawdzianów:

- 1) Sprawdzian wiadomości jest przeprowadzany raz w semestrze (dla każdego bloku);
- 2) Sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa i utrwalająca omówiony materiał;
- 3) Sprawdzian jest obowiązkowy (dla każdego bloku), jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać sprawdzianu z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwóch tygodni po powrocie do szkoły;

- 4) Uczeń ma możliwość poprawy otrzymanej oceny ze sprawdzianu, uczeń powinien uczynić to w terminie dwutygodniowym od oddania sprawdzonych prac lub w terminie innym podanym przez nauczyciela;
- 5) Sprawdzian (dla każdego bloku); musi być zapowiadany co najmniej tydzień wcześniej i wpisany do dziennika z datą zapowiedzenia;
- 6) Jeżeli podczas sprawdzianu uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub materiałów, których nie otrzymał od nauczyciela), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy;
- 7) Jeżeli uczeń, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności nie przystąpił do sprawdzianu, nie przystąpi do niego także w kolejnym wyznaczonym przez nauczyciela terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

2. Zasady przeprowadzania kartkówek:

- 1) nie musi być zapowiedziana,
- 2) jeśli jest zapowiedziana, uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania,
- 3) zakres treści kartkówki dotyczy 3 ostatnich tematów,
- 4) oceny z kartkówki nie ulegają poprawie,
- 5) trwa 10-15 minut.

3. Zasady oceniania prac domowych, prezentacji, posterów, projektów

- 1) podlega sprawdzeniu i ocenie;
- 2) za brak pracy domowej lub brak zeszytu przedmiotowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną;
- 3) za brak pracy (poster, prezentacja, prelekcja) we wcześniej umówionym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną
- 4) w przypadku prac pisemnych, posterów, prezentacji uwzględniane jest także powoływanie się przez ucznia na źródła informacji (działania antyplagiatowe)
- 5) w przypadku dłuższej (tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach lekcyjnych uczeń ma prawo do nieoddania pisemnej pracy domowej w terminie wyznaczonym całej klasie. Zaległą pracę ma obowiązek oddać nauczycielowi w wyznaczonym przez niego terminie.

Zasady zgłaszania nieprzygotowań do zajęć lekcyjnych:

- 1) Przy wymiarze zajęć jednej godziny tygodniowo (dla każdego bloku) uczeń może zgłosić nieprzygotowanie raz w semestrze;
- 2) nieprzygotowanie do lekcji jest odnotowywane w dzienniku lekcyjnym skrótem „np.”
- 3) uwzględnia się nieprzygotowanie do lekcji ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej lub bezpośrednio po zakończeniu dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

4. Zasady oceniania aktywności na lekcji:

- 1) za aktywność na lekcji uczniowie uzyskują plusy, nauczyciel odnotowuje je w swoim zeszycie, a po zgromadzeniu przez ucznia pięciu plusów wpisuje do dziennika ocenę bardzo dobrą. Jeżeli na koniec semestru uczeń ma mniej niż cztery plusy, nauczyciel może wstawić do dziennika za trzy plusy ocenę dobrą, a za dwa plusy ocenę dostateczną;
- 2) w przypadku pracy w grupie na lekcji ocenia stopień zaangażowanie ucznia w pracę grupy
- 3) prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe i podlega ocenie (za brak notatki, pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną), braki w zeszycie wynikające z nieobecności ucznia w szkole powinny być uzupełniane na bieżąco.

V. Kryteria ocen cząstkowych:

Sprawdziany i kartkówki są oceniane według skali procentowej:

0% - 40%	niedostateczny
41% - 55%	dopuszczający
56% - 70%	dostateczny
71% - 85%	dobry
86% - 95%	bardzo dobry
96%-100%	celujący;

Odpowiedzi ustne są oceniane wg następujących kryteriów:

Oceny	Kryteria
bardzo dobry	Odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
dobry	Odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna
dostateczny	Odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne
dopuszczający	Odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne
niedostateczny	Odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi

Uczeń może otrzymać ocenę celującą z odpowiedzi ustnej w przypadku, gdy wykaże się wiedzą związaną z danym tematem odpowiedzi i wyraźnie wykraczającą poza program nauczania.

VI. Wymagania edukacyjne

Ogólne i szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny dostępne są na witrynie internetowej szkoły <http://iwaszkiewicz.edu.pl/>

VIII. Zasady oceniania uczniów z dysfunkcjami na zajęciach z przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko”

1. W zależności od stwierdzonych dysfunkcji wymagania edukacyjne dostosowane są do możliwości edukacyjnych ucznia na podstawie opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
2. Wymagania edukacyjne można również dostosować do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia

nieposiadającego orzeczenia lub opinii. Takiego dostosowania dokonuje się na podstawie rozpoznania przez nauczycieli i specjalistów indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i psychofizycznych ucznia.

3. Nauczyciel stosuje różne formy oceniania uwzględniając kryteria bieżącego oceniania.

IX. Kryteria oceny semestralnej i rocznej

W ciągu roku szkolnego uczeń otrzymuje dwie oceny podsumowujące jego prace: śródroczną i roczną wg skali 1 – 6. W związku z realizacją przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko” w dwóch blokach tematycznych: turystyka i kosmetologia w klasie drugiej ustalana jest przez nauczycieli bloków tematycznych wspólna, jedna ocena śródroczna i roczna

Zasady ustalania oceny śródrocznej i rocznej:

1. przy ustalaniu ocen bierze się pod uwagę oceny uzyskane w ciągu semestru (za aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego, logicznego myślenia, systematyczność na zajęciach; oceny za sprawdziany odgrywają rolę najważniejszą);
2. cząstkowe oceny celujące otrzymane z pisemnych prac klasowych nie są jednoznaczne z uzyskaniem śródrocznej lub rocznej oceny celującej
3. przy wystawieniu oceny rocznej uwzględniana jest ocena śródroczna;
4. śródroczną lub roczną ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w przypadku obydwu bloków tematycznych spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają poza program nauczania przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko”, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia lub jest finalistą konkursu czy olimpiady tematycznej;
5. Procedurę i warunki określają *Zasady wewnątrzszkolnego oceniania uczniów*;
6. Aby ubiegać się o możliwość poprawienia oceny rocznej z przedmiotu uzupełniającego „Człowiek i środowisko”, uczeń musi przystąpić do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów w określonych w pkt IV terminach oraz terminowo oddawać zadawane wcześniej prace (prezentacje, postery).

IX. Systematyczność oceniania

Każdy uczeń powinien w ciągu semestru otrzymać co najmniej 3 oceny z różnych form pracy (np. z odpowiedzi ustnej, z pracy domowej, ze sprawdzianu po omówieniu danego działu, za aktywności na zajęciach) Jest to liczba minimalna, faktyczna liczba ocen zależy od materiału nauczania, długości semestru i uznania nauczyciela.

X. Terminy sprawdzania prac i informowania uczniów o uzyskanych ocenach

1. Prace pisemne powinny być sprawdzone i oddane uczniom do wglądu w terminie do dwóch tygodni od daty ich napisania, chyba że w tym okresie nie odbywają się zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w szkole lub zaistniały szczególne okoliczności, np. choroba nauczyciela, w takim przypadku czas na oddanie prac odpowiednio się wydłuża.
2. Zadania wykonywane w domu powinny być sprawdzone, ocenione i oddane uczniom do wglądu w terminie do dwóch tygodni od daty ich dostarczenia nauczycielowi.
3. Inne formy – terminy ustala się na bieżąco w porozumieniu z uczniami stosownie do trudności i czasochłonności wykonanego zadania (np. sprawdzenie i ocena projektów).

XI. Archiwizacja prac

Archiwizacji (przechowywaniu) podlegają wszystkie prace pisemne: kartkówki, prace klasowe, prace pisane w domu, ćwiczenia interpretacyjne do końca roku szkolnego, czyli do 31 sierpnia

XII. Sposób udostępniania prac uczniom, rodzicom lub prawnym opiekunom

1. Uczeń ma prawo wglądu (w obecności nauczyciela) do sprawdzonej i ocenionej pracy pisemnej i uzyskania zwięzłego uzasadnienia (ustnego lub pisemnego). Uczeń otrzymuje informację o uzyskanych punktach za poszczególne zadania oraz o łącznej sumie punktów.
2. Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub podczas indywidualnych spotkań z wychowawcą/nauczycielem przedmiotu, ale tylko w obecności nauczyciela.

XIII. Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o osiągnięciach, postępach, zagrożeniach

Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców. Uczeń na bieżąco jest informowany o uzyskanych ocenach w następujących formach.

1. jawne ocenianie z uzasadnieniem oceny, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych,
2. ustna opinia – wskazanie słabych i mocnych stron,
3. ocena na pracy pisemnej, która jest udostępniana do wglądu na wniosek ucznia lub rodziców (opiekunów).

Informowanie rodziców odbywa się poprzez:

1. kontakty indywidualne (osobiste),
2. dni otwarte, zebrania rodziców,
3. kontakty telefoniczne,
4. poczta elektroniczna.

Terminy informowania uczniów i rodziców o przewidywanych ocenach śródrocznych i końcowo rocznych zapisane są w ZWO.

XIV. Ustalenia dodatkowe

Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów z Zasadami wewnątrzszkolnego oceniania, Zasadami przedmiotowego oceniania, wymaganiami edukacyjnymi, programem nauczania oraz zasadami bezpieczeństwa na lekcjach przedmiotu.